

novosti novosti novosti novosti

POZIV STIERA JEDAN ČOVJEK, JEDAN GLAS U STRANAČKIM IZBORIMA

Vlasništvo u LRH-u

JOSIP KREGAR: Izbori ne znače ništa ako nema demokracije u strankama

Manipuliranje izbornim stranačkim listama jedno je od najjačih sredstava discipliniranja unutar stranke. To treba demistificirati, otvoriti stranačkom članstvu i dopustiti mu da ono utječe na kandidate – komentira dr. Kregar

Zdenko DUKA,
Zlatko CRNČEC

ZAGREB ► Član Europskog parlamenta i nekadašnji medunarodni tajnik HDZ-a Davor Ivo Stier jučer je uvečer u prepunoj knjižnici Bogdana Ogrizovića predstavio svoju novu knjigu pod nazivom »Nova hrvatska paradigm«. Stier je rekao da pod paradigmom podrazumijeva konstelaciju vrijednosti i uvjerenja koje dijeli većina pripadnika društva.

– Nakon prve dvije paradigm – stjecanje nezavisnosti i potom ulazak u Euroatlantske integracije – hrvatskoj je potrebna treća. Zbog njenog izostanka na djelu je opasan proces društvene dezintegracije. Prve su se dvije paradigmne bavile državom, a ova nova bi se trebala baviti društvom u kojem bi trebao biti postignut konzensus oko elementarnih ciljeva društva, rekao je Stier.

Vlastito iskustvo

Stier u knjizi, među ostalim, predlaže da se svi stranački dužnosnici a ne samo čelnici stranke biraju po načelu »jedan čovjek, jedan glas«. Predlaže isto tako da svi članovi stranke biraju i stranačke kandidate za parlamentarne izbore.

Stier dosta toga piše i iz vlastitog iskustva u HDZ-u u kojem je Tomislav Karanmarko predsjednik stranke. SDP koristi načelo »jedan čovjek, jedan glas« u izborima za predsjednike svih svojih organizacija.

Svojedobno, 2004. je u Saboru jednoglasno odbačen Nacrt prijedloga zakona o političkim strankama kojeg je izradila skupina profesora s Fakulteta političkih znanosti, Filozofskog i Pravnog fakulteta koje je vodio pokojni prof. dr. Ivan Prpić. Oni su se isto tako zalagali da se unutarjim tajnim izborima biraju političari na izvršnim funkcijama u strankama te da članovi tijela stranaka tajno glasaju o stranačkim listama za parlamentarne izbore.

– Pregovori o konstituiranju vlasti su više problem unutarstranačke demokracije nego izbora, jer stranački šefovi nikoga ne konzultiraju, a daju obećanja i traže podršku. Dakle, pozdravljam to da se predsjednici i izvršna tijela stranaka biraju tajnim glasovanjem. Nikako ne aklamacijom i ne javnim glasovanjem, kad se vodi računa tko je kako glasovao pa onaj tko je glasovaо »krivo« nastrada, kaže nam dr. Josip Kregar, profesor Pravnog fakulteta i potpredsjednik Naprijed Hrvatska, koji je prije više od 10 godina

Davor Ivo Stier

bio u Prpićevoj skupini. Kregar kaže da je manipuliranje izbornim stranačkim listama jedno od najjačih sredstava discipliniranja unutar stranke. Kaže da to treba demistificirati, otvoriti stranačkom članstvu i dopustiti mu da ono utječe na kandidate. I još je jako važno da stranke imaju programe i da se o programima raspravlja.

Oligarhijski kapacitet

– Danas se sve svodi na referat stranačkog volje, govori Kregar. U stranačkim odnosima imamo sankcije disciplinske naravi u eliminiranju protivnika. A i uloga etičkih tijela u stranci nije umirivanje stranačkog članstva nego korigiranje stranačke politike. Izbori ne znače ništa ako nema demokracije u strankama, kaže Kregar.

Dr. Tonči Kursar, docent na Fakultetu političkih znanosti, kaže da nije siguran je li posve dobro da partije djeluju na principu apsolutne demokracije i da je to pravi put za svaku razinu vlasti. Partije bi trebale biti demokratske ako je okolina u kojima one djeluju demokratska. Kursar kaže da nije za apsolutiziranje tog načela za sve dužnosnike. Za šefu stranke to može biti prihvatljivo. Jer, kaže, stranke imaju oligarhijski kapacitet, htjeli mi to ili ne.

Pogовор написао Picula

Knjigu Davora Iva Steira predstavili su Marijana Grbešić, Božo Skoko i Zdravko Petak, a pogовор je napisao njegov kolega iz Europskog parlamenta Tonino Picula. Na predstavljanju su bili i savjetnik predsjednice Republike Vladimir Šeks, nekadašnja premijerka Jadranka Kosor, europskog parlamentarci Dubravka Šuica i Andrej Plenković. Skoko je rekao da knjiga nema veze s bilo kakvim Stierovim političkim ambicijama u HDZ-u niti s njegovim povratkom u hrvatsku politiku.

REAKCIJE Puhovski i Olujić smatraju da je teza o »puzajućem državnom udaru« neodrživa

Olujić: U HDZ-u nemaju pojma ni što je Ustav, ni što je puzajuća diktatura

ZAGREB ► Predsjednik HDZ-a Tomislav Karanmarko prije nekoliko dana u domaćoj je politički život vratio izraz »puzajući državni udar«, komentirajući namjeru koalicije Hrvatska raste i predsjednika SDP-a Zorana Milanovića da pokuša skupiti 76 zastupnika koji bi bili voljni konstituirati Sabor. Professor Žarko Puhovski kaže da je moguće da se u HDZ-u boje da bi u slučaju da uspije s konstituiranjem Sabora Milanović bio u velikoj prednosti kada je u pitanju dobivanje mandata za sastavljanje nove Vlade.

– Sasvim je moguće i da

Tomislav Karanmarko

Milanović tim potezom želi za sebe u svoju koaliciju ostvariti i neku drugu korist, ali od toga pa do državnog udara stvarno je

daleko. Da bi konstituiranje parlamenta bilo puzajući državni udar previše je čak i za Karanmarku, rekao je Puhovski. On smatra da je sasvim legitimno da u političkoj borbi Milanović koristi činjenicu da je još uvjek na čelu Vlade, baš kao što HDZ i Karanmarko koriste činjenicu da je predsjednica Republike došla iz redova desne koalicije.

– Uostalom ne znam odakle dolazi ovaj strah HDZ-a da bi Milanović mogao zloupotrijebiti činjenicu da ostaje na čelu tehničke Vlade. Ako prekrši neki zakon uvjek postoji mogućnost da on to odgovara. Osim toga ako i osta-

ne na čelu tehničke Vlade on će tamo biti najviše samo tri mjeseca. Ako smo ga mogli trpjeti skoro četiri godine, onda ne vidim u čemu je problem da ga trpimo još tri mjeseca kao šefu tehničke Vlade, rekao je Puhovski.

On smatra da je za cijelu situaciju kriva potpuno pogrešna namjera Mosta da se kroz konsenzus formira takozvana tripartitna Vlada u kojoj bi bili i SDP i HDZ i Most.

– To je stvaranje nove pučke fronte ili socijalističkog saveza iz doba komunizma. Da se stranke u parlamentu sukobljavaju, a ne surađuju, logika je svake demokratske i pluralističke

situacije, rekao je Puhovski. Nekadašnji predsjednik Vrhovnog suda Krunoslav Olujić smatra da je teza o pužajućem državnom udaru absurdna i neodrživa.

– To samo potvrđuje da u HDZ-u nemaju pojma ni što je Ustav ni što je pužajuća diktatura. Gospodin Milanović je još uvjek aktualni premijer tehničke Vlade. A kao predsjednik SDP-a i voda koalicije Hrvatske raste pokušava realizirati legalnim i legitimnim sredstvima konstituirati Sabor i potom dobiti mandat za sastavljanje Vlade. Tu ne vidim nikakav oblik državnog udara, rekao je Olujić.

Z. CRNČEC

SINDIKALCI
ZADOVOLJNI
NESLUŽBENOM
VIJEŠĆU IZ
ADRIS GRUPE

RJeka ► Neslužbena vijest da je rovinjska Adris grupa potencijalni kupac većinskog 61,32 postotnog udjela u opatijskoj tvrtki Liburnija Riviera Hoteli, koja je od 2010. godine u vlasništvu SN Holdinga, obradovala je sindikaliste.

– Ako je to istina, onda sam jako sretan. Prije nekoliko dana imali smo sjednicu Nadzornog odbora i nije bilo ni riječi o tome. Lošijeg socijalnog dijaloga od svih turističkih društava koje poznajem, od Umaga do Dubrovnika, nema nego što je u LRH. Tu se ne poštuju ni sindikati, niti radnička vijeća; nikad nismo imali priliku kolektivno pregovarati s predsjednikom uprave u LRH. S druge strane, nikad nije bilo ni jedno kolektivno pregovaranje u Maistri, a da nije prisustvovao predsjednik uprave. To dovoljno govori. Radnicima ne može biti lošije nego SN Holdingu, ma tko došao, kaže predsjednik Sindicata Istre, Kvarnera i Dalmacije Bruno Bulić, a njegovo mišljenje dijeli i predsjednik radničkog vijeća u LRH-u i sindikalni povjerenik ovoga sindikata Vito Trbonjača.

– Ne znam je li to istina, ali bilo bi super da je. Adris grupa bavi se ugostiteljstvom, a SN Holding se ne bavi ni turizmom ni ugostiteljstvom, to je investicijski fond koji ulaze u hotele i ne možemo poreći da ulažu i dižu vrijednost dionica, ali ugostiteljstvo ih ne zanima. Ja sam tu 30 godina i nikad lošije nije bilo, gorih od SN Holdinga po pitanju ugostiteljstva nikad nije bilo, vidi se po personalu kojeg zapošljavaju. Adris grupa možda bi i spasila opatijsko turizam, smatra Trbonjača. Uprava LRH nije se oglasila na naš upit o prodaji dionica Adris grupi. (B. S.)